

ויקרא פרק כז פסוק א - לד (פרשת בחקותי)

Section One: Establishing the ערך of human beings:

רש"י

והיה ערכך וגו'. אין ערך זה לשון דמים, אלא בין שהוא יקר בין שהוא זול, כפי שניו הוא הערך הקצוב עליו בפרשה זו:

“Valuation’ here is not monetary value, but whether the person is valuable or cheap, the valuation fixed for him in this passage is according to his years.”

Issue to think about: Why? Why does the Torah establish set values for human beings? Why not do with human beings the same thing that is done with animals that cannot be sacrificed—bring them to the kohen for a precise evaluation?

וידבר יקנוק אל משה לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש כי יפלא נדר בערךך נפשת ליקנוק: (ג) והיה ערךך הנזכר מן עשרים שנה ועד בן ששים שנה והיה ערךך חמשים שקל כסף בשקל הקדש: (ד) ואם נקבה הוא והיה ערךך שלשים שקל: (ה) ואם מן חמש שנים ועד בן עשרים שנה והיה ערךך הנזכר עשרים שקלים ולנקבה עשרת שקלים: (ו) ואם מן חדש ועד בן חמש שנים והיה ערךך הנזכר חמשה שקלים כסף ולנקבה ערךך שלשת שקלים כסף: (ז) ואם מן ששים שנה ומעלה אם זכר והיה ערךך חמשה עשר שקל ולנקבה עשרה שקלים:

	20-60	5-20	1 month-5 years	60
Male	50 shekels	20 shekels	5 shekels	15 shekels
Female	30 shekels	10 shekels	3 shekels	10 shekels

Men Go Down in Value; Women Less So

ערכין יט ע"א

ומאי שנא נקבה, דכי מיזקנא קיימא אתילתא, ומאי שנא זכר דלא קאי אתילתא? אמר חזקיה: אגרי אינשי: סבא בביתא — פאקא בביתא, סבתא בביתא — סימא בביתא.

Arakhin 19a

And what is different with regard to a female, that when she ages past sixty years she stands at a valuation of ten shekels, one-third and what is different with regard to a male, that he does not stand at even one-third of his previous valuation of fifty shekels? Hizkiya said that people say If there is an elderly man in the home, there is a burden [*paḥa*] in the home, as he does not help with anything; if there is an elderly woman in the home, there is a treasure in the home, as she assists with various domestic labors.

Addendum: If the person is too poor

(ח) ואם מָהּ הוא מַעֲרָכָה וְהַעֲמִידוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֵן וְהַעֲרִיף אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל פִּי אִשֶּׁר תִּשְׁיֵג יָד הַנֶּזֶר יַעֲרִיכּוּ הַכֹּהֲנִים: ט

The Precedent Set By Arakhin

בבא מציעא קיד ע"א

אֲשֶׁכְּחִיהִי רַבָּה בַּר אָבוּהָ לֹאֲלִיָּהּ דְּקָאִי בְּבֵית הַקְּבָרוֹת שֶׁל גּוֹיִם, אָמַר לִיָּהּ: מַהוּ שְׂיִסְדְּרוּ בְּבַעַל חוּב? אָמַר לִיָּהּ: גָּמַר "מִיכָה" "מִיכָה" מַעֲרִכִין. גַּבִּי עָרְכִין כְּתִיב "וְאִם מָהּ הוּא מַעֲרָכָה", גַּבִּי בַּעַל חוּב כְּתִיב "וְכִי יָמוּךְ אֶחָיד".

Bava Metzia 114a

Rabba bar Avuh found Elijah standing in a graveyard of gentiles. Rabba bar Avuh said to him: What is the *halakha* with regard to making arrangements for the debtor [so that if he pays his debt he will still be able to live]? Elijah said to him: A verbal analogy is derived from the usage of the term “poor” written in the context of a debtor and the term “poor” written in the context of valuations. With regard to valuations, it is written: “But if he is too poor [*makh*] for your valuation” (Leviticus 27:8), and with regard to a creditor, it is written: “But if your brother be poor [*yamukh*]” (Leviticus 25:35).

Section Two: Dedication of Animals

(ט) וְאִם בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קֶרֶבֶן לִיקְנוֹת כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ לִיקְנוֹת יִהְיֶה קֹדֶשׁ: (י) לֹא יִחְלִיפֻנּוּ וְלֹא יִמִּיר אֹתוֹ טוֹב בָּרַע אוֹ רַע בְּטוֹב וְאִם הִמִּיר בְּהֵמָה בְּבֵהֶמָה וְהָיָה הוּא וְתַמּוּרְתּוֹ יִהְיֶה קֹדֶשׁ: (יא) וְאִם כָּל בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קֶרֶבֶן לִיקְנוֹת וְהַעֲמִיד אֶת הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן: (יב) וְהַעֲרִיף אֹתָהּ בֵּין טוֹב וּבֵין רַע כְּעֶרְכָּהּ הַכֹּהֵן כִּן יִהְיֶה: (יג) וְאִם גֵּאֶל יִגְאֹלָנָה וְיִסַּף חֲמִישְׁתּוֹ עַל עֶרְכָּהּ:

This section seems to begin cases that are not “evaluations” but “dedications” (this is more explicit in the next section). The pure animal must go on the altar. An impure animal obviously cannot. But it does belong to the Temple and it will need to be redeemed.

Why must an added fifth be given? Baruch Levine (JPS Torah Commentary) suggests that this is a penalty. One should not undo this act of generosity. Therefore a 20 percent penalty was imposed on the donor.

Section Three: Sanctifying Houses

(יד) וְאִישׁ כִּי יִקְדֹּשׁ אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לִיקְנוֹת וְהַעֲרִיכּוּ הַכֹּהֲנִים בֵּין טוֹב וּבֵין רַע כְּאֲשֶׁר יַעֲרִיף אֹתוֹ הַכֹּהֵן כִּן יָקוּם: (טו) וְאִם הַמִּקְדָּשׁ יִגְאֹל אֶת בֵּיתוֹ וְיִסַּף חֲמִישִׁית כֶּסֶף עֶרְכָּהּ עָלָיו וְהָיָה לוֹ:

Notice that the verb here is *yakdish*. He is not saying that he wants to donate the value of the house. He is dedicating the house to the Temple. The house is evaluated by the kohen, but this does not automatically mean that the house is redeemed. The house is similar to the impure animal.

Section Four: Ahuzah (Inheritance) Land

(טז) ואם משדה אחזתו יקדיש איש ליקנוק והיה ערפך לפי זרעו זרע חמר שערים בהמשכים שקל כסף: (יז) אם משנת היכל יקדיש שדהו כערפך יקום: (יח) ואם אחר היכל יקדיש שדהו וחשב לו הפהן את הכסף על פי השנים הנותרת עד שנת היכל ונגרע מערפך: (יט) ואם גאל יגאל את השדה המקדיש אותו ויסף חמשית כסף ערפך עליו וקם לו: (כ) ואם לא יגאל את השדה ואם מכר את השדה לאיש אחר לא יגאל עוד: (כא) והיה השדה בצאתו ביכל קדש ליקנוק כשדה החרם לפהן תהיה אחזתו:

Rules:

- 1) Land is evaluated by the quantity of seed required in planting it. Zera homer—means the amount of land that is planted with a homer of seed. Land in the Torah refers to land that can be farmed—not random land anywhere.
- 2) If he dedicates it in the Jubilee year—the land is worth its full value. This is because ahuzah land goes back to its owner at the next Jubilee. Basically the dedicator is dedicating the amount of years left before the Yovel.
- 3) If he does not redeem the land, then the kohanim might sell it (this pasuk is difficult). Once the kohanim have sold it, the land cannot be redeemed by the original owner. At the next Jubilee the land has the status of herem, meaning it becomes the property of the priesthood, as in Bemidbar 18:14: *כל־תרם בְּיִשְׂרָאֵל לַיהוָה*.

Section Five: Purchased Land

(כב) ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחזתו יקדיש ליקנוק: (כג) וחשב לו הפהן את מכסת הערפך עד שנת היכל ונתן את הערפך ביום ההוא קדש ליקנוק: (כד) בשנת היכל ישוב השדה לאשר קנהו מאתו לאשר לו אחזת הארץ:

At the Yovel, purchased land goes back to the person whose ahuzah it is.

If a person dedicates land he purchased, then the kohen must evaluate it and the one who dedicated it will pay the Temple. In this case, he must pay the debt. There is no option, because at the Yovel, the land will go back to the original owner. If the dedicator does not pay the debt, then it will turn out that nothing is given to the Temple.

Section Six: Herem Dedications

כח: אך כל תרם אשר יחרם איש ליקנוק מכל אשר לו מאדם ובהמה ומשדה אחזתו לא ימכר ולא יגאל כל תרם קדש קדשים הוא ליקנוק:

במדבר פרק יח פסוק יד (פרשת קרח)

כל חרם בְּיִשְׂרָאֵל לָךְ יְהִיָּה:

Vayikra 25

ויקרא פרק כה פסוק כה - לד (פרשת בהר)

(כה) כִּי יָמוּךְ אֶחִיד וּמָכַר מֵאֲחֻזָּתוֹ וּבָא גֹאֲלוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו וְגָאֵל אֶת מִמָּכָר אֶחָיו:

(כו) וְאִישׁ כִּי לֹא יִהְיֶה לוֹ גֹּאֵל וְהַשִּׁיגָה יָדוֹ וּמָצָא כְּדֵי גֹאֲלָתוֹ: (כז) וְחָשַׁב אֶת שְׁנֵי מִמָּכָרוֹ וְהָשִׁיב אֶת הָעֶדֶף לְאִישׁ אֲשֶׁר מָכַר לוֹ וְשָׁב לְאֲחֻזָּתוֹ:

(כח) וְאִם לֹא מָצָאָה יָדוֹ דֵּי הָשִׁיב לוֹ וְהָיָה מִמָּכָרוֹ כִּדְּהִקְנָה אֹתוֹ עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל וְנָצָא בַּיּוֹבֵל וְשָׁב לְאֲחֻזָּתוֹ: ס

(כט) וְאִישׁ כִּי יִמָּכַר בֵּית מוֹשָׁב עִיר חוֹמָה וְהִקְנָה גֹּאֲלָתוֹ עַד תָּם שְׁנַת מִמָּכָרוֹ יָמִים תִּהְיֶה גֹּאֲלָתוֹ:

(ל) וְאִם לֹא יִגָּאֵל עַד מְלֹאת לוֹ שָׁנָה תְּמִימָה וְקָם הַבֵּית אֲשֶׁר בְּעִיר אֲשֶׁר לֹא לוֹ חֲמָה לְצִמְיַתָּהּ לִקְנָה אֹתוֹ לְדֹרֹתָיו לֹא יֵצֵא בַּיּוֹבֵל:

(לא) וּבְתֵי הַחֲצָרִים אֲשֶׁר אֵין לָהֶם חֲמָה סָבִיב עַל שְׂדֵה הָאֶרֶץ יִחָשַׁב גֹּאֲלָהּ תִּהְיֶה לוֹ וּבַיּוֹבֵל יֵצֵא:

(לב) וְעָרֵי הַלְוִיִּם בְּתֵי עָרֵי אֲחֻזָּתָם גֹּאֲלָת עוֹלָם תִּהְיֶה לָלוִויִּם: (לג) וְאֲשֶׁר יִגָּאֵל מִן הַלְוִיִּם וְנָצָא מִמָּכָר בֵּית וְעִיר אֲחֻזָּתוֹ בַּיּוֹבֵל כִּי בְּתֵי עָרֵי הַלְוִיִּם הוּא אֲחֻזָּתָם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (לד) וּשְׂדֵה מִגְרֵשׁ עָרֵיהֶם לֹא יִמָּכַר כִּי אֲחֻזַּת עוֹלָם הוּא לָהֶם: ס